

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Zeneelmélet - Szolfézs – Diktálás 6

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Zene
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Zeneművészet / Zenetanár
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Zeneelmélet-Szolfézs-Diktálás 6 (Teoria muzicii - solfegiu - dictat 6)			A tantárgy kódja	TLM 3601
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Péter Éva				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Péter Éva				
2.4. Tanulmányi év	3	2.5. Félév	2	2.6. Értékelés módja	V
				2.7. Tantárgy típusa	DF

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	24	melyből: 3.5 előadás	12	3.6 szeminárium/labor	12
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					15
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					5
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					16
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					3
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					51
3.8. A félév összóraszám					75
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	Fejlett éneklési készség és hallás, tiszta vokális intonáció,

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Az előadóterem audiovizuális műszerekkel való felszereltsége
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Az előadóterem audiovizuális műszerekkel és zongorával való felszereltsége; szakkönyvtár megléte

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Szakmai/kulcs-kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> - A helyes korreláció megvalósítása a zenei szöveg és a hangzás konfigurációja között (közepes nehézségi fokú zenei anyag esetében), a megszerzett hallási és zenei írás-olvasás készségek alapján (beleértve a belső zenei hallást is). - Az alapvető klasszikus írásmódi technikák és a zenei elemzés alapvető módszereinek helyes alkalmazása.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> - Hatékony munkavégzési technikák alkalmazása egy multidiszciplináris csapatban különböző hierarchiai szinteken. - Objektív önértékelés a szakmai képzés szükségességéről a munkaerőpiaci elvárásokhoz való beilleszkedés és alkalmazkodás céljából.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	A hallgató ismeri, bemutatja és érvekkel alátámasztva magyarázza a zenei lejegyzés (zenei írás-olvasás) alapjául szolgáló elméleteket, fogalmakat és elveket.
Képességek	A hallgató képes megvalósítani a helyes korrelációt a zenei szöveg és a hangzás konfigurációja között (változó specifikussággal és komplexitási szinttel, a szakterülettől függően), a megszerzett hallási, zenei memória és zenei írás-olvasás készségek alapján, beleértve a belső zenei hallást is.
Felelősség és önállóság	A hallgató képes önállóan dolgozni, elemezni és értékelni önállóan és felelősségteljesen a zenei szöveg és a hangzás kifejezésének összhangját, egy reprezentatív repertoárbeli és stílusbeli változatosságban, a szakterülettől függően.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A tantárgy célja a zenei készségek (írás, olvasás, zenei gondolkodás) kialakítása és fejlesztése, amelynek elméleti alapjait a zeneelmélet, a gyakorlati alkalmazást a szolfézs, és zenediktálás biztosítja. Ez az összetett tevékenység bármilyen zenei tevékenység alapjául szolgál. Hozzásegíti az egyetemi hallgatókat, hogy a zenét, mint érthető szöveget fogják fel.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A diák értse meg és tudja alkalmazni a zeneelméleti fogalmakat, legyen képes hallás után írásban rögzíteni egyszólamú zeneműrészleteket; legyen képes szolmizálni különböző nehézségű zeneműrészleteket; legyen képes elemezni a zeneirodalomból vett példákat az elsajátított zeneelméleti ismeretek alapján.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	<ul style="list-style-type: none"> -párbeszéd -analízis -szemléltetés 	Bibliográfia: Forrai: 173-184

	-közlés -modellálás	
2. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Bibliográfia: Forrai: 185-207
3. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-párbeszéd -felfedeztetés -szemléltetés -közlés -modellálás	Bibliográfia: Forrai: 208-221
4. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Bibliográfia: Forrai: 222-246
5. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-párbeszéd -analízis -szemléltetés -közlés -modellálás	Bibliográfia: Forrai: 247-257
6. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Bibliográfia: Forrai: 258-279
7. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-párbeszéd -analízis -szemléltetés -közlés -modellálás	Bibliográfia: Forrai: 280-293
8. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-párbeszéd -felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Bibliográfia: Forrai: 294-321
9. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Bibliográfia: Forrai: 322-341
10. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-párbeszéd -analízis -szemléltetés -közlés -modellálás	Bibliográfia: Forrai: 342-375
11. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Bibliográfia: Forrai: 376-389
12. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-párbeszéd -analízis -közlés -modellálás	Bibliográfia: Forrai: 390-403
Könyvészet Berger, W.G.: <i>Dimensiuni modale</i> . Editura Muzicală, București, 1979 Diaconu, Adrian: <i>Teorie superioară a muzicii</i> . Conservatorul "George Enescu", Iași, 1978. Forrai Miklós, <i>Öt évszázad kórusa</i> , Zeneműkiadó, Budapest, 1998		

Giuleanu, Victor: *Tratat de teoria muzicii*. Editura Muzicală, București, 1986
 Keszler Lőrinc, *Zenei alapismeretek*. Zeneműkiadó, Budapest, 2000.
 Lendvai Ernő: *Bartók és Kodály harmóniavilága*, Budapest 1975.
 Péter Éva, *János' Jagamas Folk Song Arrangements*, In: Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica, Volum Nr: LXV-2, An: 2020. pp.. 307-320
 Péter Éva, *Zeneelmélet*, Presa Universitara Clujeana Kiadó, Kolozsvár, 2017.
 Peter Eva, *The Endre Ady poems featured within László Halmos' oeuvre*, Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica, Volum Nr: LXIV-2, An: 2019.
 Râpă, Constantin: *Teoria superioară a muzicii*. Vol.I. Sisteme Tonale; Vol.II. Ritmul. Ed. Media Muzica, Cluj, 2001-2002.
 Salzman, Eric: *A 20. század zenéje*. Zeneműkiadó, Budapest, 1980.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Hangnemi kitérést alkalmazó diatonikus szolfézsek. Kétszólamú klasszikus szolfézsek.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
2. Párhuzamos mollba moduláló diatonikus szolfézsek. Barokk korabeli polifonikus zeneművek a zenediktálásban.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
3. Közeli hangnemekbe kitérő diatonikus szolfézsek. Klasszikus duettek.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
4. Moduláció párhuzamos dúrba-zsolfézs gyakorlatok. J.S.Bach kétszólamú fuga-zsolfézs.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
5. Moduláló romantikus zenedarabok a zsolfézsben. Romantikus duettek.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
6. Közeli hangnemekbe moduláló szolfézsek. Beethoven zeneművek a zsolfézsben.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
7. Kromatikus és enharmonikus moduláció a szolfézsekben. Három szólamú szolfézs-darabok.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
8. A III fok felemelése a zenediktálásban. Kétszólamú diktálás azonos fontosságú szólamokkal.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
9. A XX század zenéje. Három szólamú Kodály szolfézsek.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
10. Felemelt I fok a zenediktálásban. Három szólamú homofon zenediktálások.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
11. Kromatikus szolfézsek. Három szólamú szolfézsek.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
12. A VI és VII fok leszállítása a zenediktálásban. Három szólamú polifon zenediktálások.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	

Könyvészet

Bach, Johann Sebastian, *Vierstimmige Choralgesenge*, Editio Musica, Budapest, 1982
 Dumitrescu, Ion, *120 solfegii de grad superior*, Vol.I., Editura Muzicală, București, 1985
 Kodály Zoltán: *Tricinia*, Editio Musica, Budapest, 1992
 Legányné Hegyi Erzsébet: *Bach példatár*, II, Editio Musica, Budapest, 1995
 Musat, Rodica, *Dicteul melodic-Metodă de dezvoltare a muzicalității*, RISOPRINT, Cluj-N, 2008
 Nedelcuț, Nelida, *120 de solfegii la două voci*, MediaMusica, Cluj-Napoca, 2005
 Odăgescu, Irina, *Studii practice pentru citire în chei la două voci*, Editura Fundației România de Măine, București, 1996
 Plaian Carmen, *Curs de exerciții de intonație pentru solfegiere*, MediaMusica, Cluj-Napoca, 2010
 Rîpă, Constantin, *Curs de dicteu tonal-funcțional melodic și ritmic*, MediaMusica, Cluj-N, 2008
 Rîpă, Constantin-Nedelcuț, Nelida, *Dictee armonice și polifonice*, MediaMusica, Cluj-N, 2005
 Rîpă, Constantin-Nedelcuț, Nelida, *Culegere de melodii pentru solfegiere*, MediaMusica, Cluj-Napoca, 2001

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

Megfelelő szakmai képzés a zeneelmélet, zenei írás és olvasás területén.

10. Értékelés

Tevékenységtípusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A zeneelmélethez tartozó kérdések, fogalmak ismerete.	Ellenőrzés írásbeli teszt által	40%
	Zeneelméleti kérdések gyakorlati alkalmazása	Szemináriumi feladatok ellenőrzése	10%
10.5 Szeminárium / Labor	Egyszólamú zenediktálás hallás utáni rögzítése	A zenei hallás fejlődésének ellenőrzése zenediktálás által.	25%
	-Szolfézs darabok eléneklése (tanult anyag és prima vista) -népdalok, zenemű részletek emlékezetből történő éneklése.	A kottaolvasási készség fejlődésének ellenőrzése a szolfézs gyakorlatok eléneklése által. Zenei memória fejlődésének ellenőrzése a memoriter darabok eléneklése által.	25%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
A zeneelmélet fogalmainak ismerete. Közepes nehézségű zenediktálás hallás utáni írásbeli rögzítése. Közepes nehézségű zeneművek szolmizálása.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							
								

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többi, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

Kitöltés időpontja:
2025. 04. 27.

Előadás felelőse:
Dr. Péter Éva

Szeminárium felelőse:
Dr. Péter Éva

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
...

Intézetigazgató:
.....